

Фізичне виховання і спорт у Лесиному виші – невід'ємна складова історії спорту Волині

З часу заснування першого на Волині вищого навчального закладу – Луцького учительського інституту школярі і студенти виявляли величезне бажання не тільки вчитись, але й розвиватись як духовно, так і фізично. Згодом у 1969 р. Згідно з наказом № 120 Міністерства освіти від 26.05.1969 р. було створено факультет фізичного виховання тоді уже Луцького державного педагогічного інституту імені Лесі Українки. Відтоді він пройшов різні етапи становлення: У 1993 р. факультет став складовою Волинського державного університету імені Лесі Українки, а 1994 р. – роком заснування Інституту фізичної культури та здоров'я. У зв'язку із введенням у навчальних закладах України нових стандартів освіти Міністерства освіти і науки України у 2017 р. його було перейменовано у факультет фізичної культури, спорту та здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Упродовж років факультет очолювали керівники, які понад усе дбали про його розквіт. Серед них: доцент М. Куликівський, доцент Б. Балько, В. Палига, старший викладач В. Фурман, професор В. Завацький, професор О. Бузюк, професор Є. Приступа, доцент М. Мороз, доцент О. Бичук. Із 2019 р. деканом факультету фізичної культури, спорту та здоров'я призначений доцент В. Пантік.

За період свого існування факультет став кузницею відомих спортсменів і тренерів. Було підготовлено понад 10 000 фахівців галузі. Серед випускників – 2 заслужених діячі науки і техніки, 28 заслужених тренерів України, 17 заслужених працівників фізичної культури і спорту, 21 учасник Олімпійських та паралімпійських ігор, 6 заслужених майстрів спорту СРСР та України, 28 майстрів спорту України міжнародного класу, 370 майстрів спорту України, понад 5 000 учасників чемпіонатів України, Європи, світу, близько 1 400

переможців та призерів Всесвітніх універсіад, Кубків України, Європи та світу.

Сьогодні факультет фізичної культури, спорту та здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки – це потужний регіональний центр, на базі якого не тільки формуються всебічно розвинені фахівці, фізично, психічно та морально здорові, цілеспрямовані, творчі особистості. Завдяки високому методологічному рівню навчальних і навчально-тренувальних занять, індивідуально орієнтованому підходу до кожного студента разом із досвідом та творчістю, спираючись на новітні науково-дослідні й методичні розробки, викладачі зуміли підготувати спортсменів, які стали не тільки гордістю Лесиного вишу, Волині, а й всієї України.

Серед кращих заслужених працівників фізичної культури, заслужених тренерів України – Володимир Ялович, Микола Авраменко, Богуслав Галицький, Володимир Байсарович, Роман Карпюк, Віталій Кварцяний, Федір Семенюк, Микола Миронюк та ін.

В історію спорту Волині сьогодні вписані імена Тетяни Водоп'янової – заслуженого майстра спорту, призера чемпіонату світу з біатлону; Олени Петрової – заслуженого майстра спорту, призера Олімпійських ігор в Нагано (Японія); Андрія Розтоки – заслуженого майстра спорту, дворазового чемпіона світу та Європи, чемпіона Параолімпійських ігор, чемпіона Кубка світу; Валентини Савчук – майстра спорту України міжнародного класу, учасниці Олімпійських ігор в Сіднеї (Австралія), призера Всесвітньої універсіади та ін.

Серед олімпійців і Людмила Гудзь – бронзовий призер Олімпійських ігор в Барселоні (Іспанія) (гандбол); Кирило Чупринін – майстер спорту України міжнародного класу, учасник Олімпійських ігор в Сіднеї (Австралія); Надія Миронюк – майстер спорту України міжнародного класу, чемпіонка Європи, учасниця Олімпіади в Пекіні (Китай); Тетяна Коб – майстер спорту України міжнародного класу, учасник Олімпійських ігор в Ріо-де-Жанейро (Бразилія); Марія Повх – майстер спорту України міжнародного класу, учасниця Олімпійських ігор в Ріо-де-Жанейро (Бразилія); Валентин Джима –

майстер спорту України міжнародного класу, учасник Олімпійських ігор в Ліліхамері (Норвегія); Віталій Шафар – майстер спорту України міжнародного класу із легкої атлетики, учасник Олімпійських ігор в Лондоні (Англія); Іван Банзерук – майстер спорту України міжнародного класу із легкої атлетики, учасник Олімпійських ігор в Ріо-де-Жанейро (Бразилія); Валентина Мирончук – майстер спорту України міжнародного класу із легкої атлетики, учасниця Олімпійських ігор в Ріо-де-Жанейро (Бразилія); Ірина Климець – майстер спорту України міжнародного класу із легкої атлетики, учасниця Олімпійських ігор в Ріо-де-Жанейро (Бразилія); Олена Яновська – майстер спорту України міжнародного класу із легкої атлетики, учасниця Олімпійських ігор в Ріо-де-Жанейро (Бразилія); Ірина Папезук – майстер спорту України міжнародного класу з велоспорту, учасниця Олімпійських ігор в Лондоні (Англія); Олена Цьось – майстер спорту України міжнародного класу з велоспорту, учасниця Олімпійських ігор в Лондоні (Англія) [1].

Не одну свою перемогу присвячувала рідному вишу випускниця факультету, українська велосипедистка з маунтинбайку Яна Беломоїна. Її олімпійські шаблі стрімко піднімалися угору: на Літніх Олімпійських іграх 2012 р. посіла 13-те місце, в Ріо-де-Жанейро 2016 р. – 9-е місце, а на Олімпійських іграх 2020 р. в Токіо – 8-е місце.

Яна

Беломоїна.

Джерело:

<https://www.google.com/search?q=%D1%8F%D0%BD%D0%B0+%D0%B1%D0>

Участь у чемпіонаті світу з маунтинбайку 2010 р. у Квебеку (Канада) принесла Яні срібну медаль серед жінок-юніорів; 6-е місце на чемпіонаті світу з маунтинбайку 2011 р. серед жінок до 23 років у Шампері

(Швейцарія); срібло на Чемпіонаті світу маунтинбайку 2012 р. з крос-кантрі серед жінок до 23 років у Леогангу (Австрія); срібло на Кубку світу з маунтинбайку 2012 р. у крос-кантрі серед жінок до 23 років у Пітермаріцбурзі (ПАР); бронзу на Чемпіонаті світу з маунтинбайку 2013 р. з крос-кантрі серед жінок до 23 років у Пітермаріцбурзі (ПАР). У 2013 р. – чемпіонка Європи з маунтинбайку у крос-кантрі серед жінок до 23 років. Постійні тренування і величезна сила волі стали запорукою бронзової нагороди у вересні 2015 р. на чемпіонаті світу з маунтинбайку у Валлнорді (Андорра). 2020 р. – бронзова чемпіонка Європи. І лише сильна біль, спровокована каменями у нирках, змусили спортсменку знятися з другого етапу кубка світу в Нове Место (Чехія), де вона на етапі фінішувала п'ятою [3]. Своїм перемогам Яна завдячує чотирьом рисам характеру маунтинбайкера, які вона загартувала у собі і здобула: дисциплінованість, прагматичність, традиційність і підтримка [5].

Спортсменка, яка танцює після кожного виступу. Саме так згадують вболівальники українську легкоатлетку, що спеціалізується у метанні молота, майстра спорту України міжнародного класу, учасницю Олімпійських ігор 2016 р. у Ріо-де-Жанейро (Бразилія) Ірину Климець. За зайняте I місце на XXX Всесвітній літній Універсіаді у м. Неаполі (Італія). удостоєна Ордену княгині Ольги III ст. У секторі для метання молота дівчина зуміла тричі оновити персональний рекорд. «Я жодного дня не опускала рук...», – розповідає Ірина Климець [2].

Де б вона не була, які б етапи свого життя не проходила, для неї студентські роки – найкращі! І хоча було дуже важко поєднувати навчання зі зборами та змаганнями, але з вдячністю згадує своїх університетських наставників, керівництво Університету, які завжди ставилися до всього з розумінням. «Освіта – це один із важливих аспектів у моїй спортивній кар'єрі. В Університеті дізналася чимало корисного, зокрема про методи та техніку навчання. Тому вважаю, що для професійного спортсмена вища освіта обов'язкова» [4].

Легендою футбольного спорту став випускник Луцького педагогічного інституту імені Лесі Українки, заслужений тренер України, колишній головний тренер та президент луцької «Волині», президент Федерації футболу Волині Віталій Кварцяний.

Надія Миронюк серед дітей Цуманської громади. Фото з власної колекції автора.

Часто буває серед школярів, які люблять спорт, підтримує їх у прагненнях до перемоги майстер спорту України міжнародного класу, чемпіонка Європи, учасниця Олімпіади в Пекіні Надія Миронюк. Вона – вихованка свого батька, заслуженого тренера України Миколи Миронюка. І свою любов до спорту передає підростаючому поколінню.

Гордістю Університету є волейбольна команда «Волинь–Університет», яка грає у супер лізі; баскетбольна команда «Старий Луцьк–Університет», що грає у вищій лізі. Десятки студентів та студенток захищали честь рідного навчального закладу у складі цих команд, здобуваючи призові місця.

Викладачі факультету фізичної культури, спорту та здоров'я ВНУ імені Лесі Українки виховують своїх студентів як громадян України з активною життєвою позицією, формують їх особисті якості, розвивають фізичні можливості та мотиваційно-ціннісне ставлення до фізичної культури і спорту.

І своєю працею, перемогами своїх вихованців продовжують писати історію спорту у волинському краї.

Список використаних джерел:

1. Відомі випускники : веб-сайт. URL: <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-fizichnoi-kulturi-sportu-ta-zdorovya> (дата звернення: 30. 09. 2021).
2. Ірина Климець: «Жодного дня не опускала рук і щодня тренувалася через нестерпний біль» : веб-сайт. URL: <https://uaf.org.ua/2021/08/01/iryna-klymets-zhodnoho-dnia-ne-opuskala-ruk-i-shchodnia-trenuvalasia-cherez-nesterpnyj-bil/> (дата звернення: 30. 11. 2021).
3. Лучанка Яна Беломоїна – триумфаторка Кубка світу з маунтинбайку : веб-сайт. URL: <https://lutsk.rayon.in.ua/news/37004-luchanka-iana-belomoina-triumfatorka-kubku-svitu-z-mauntinbaiku> (дата звернення: 30. 11. 2021).
4. Мошкун А. «Хочеться на Олімпіаді затанцювати на подіумі» : веб-сайт. URL: <https://vnu.edu.ua/uk/articles/hochetsya-na-olimpiadi-zatancyuvati-na-podiumi-irina-klimec> (дата звернення: 30. 11. 2021).
5. Четыре качества, помогающие украинке добиваться успеха в велоспорте: веб-сайт. URL: <https://bikeandme.com.ua/trenirovki/sekrety-guru-velosporta/1002595-yana-belomoina-4-kachestva-pomogayuschie-ukrainke-dobivatsya-uspekha-v-velosporte>(дата звернення: 30. 11. 2021).